

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen
Ledelse i reiseliv**

DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har et eget styre og er faglig uavhengig i oppgaver som gjelder akkreditering, tilsyn og evalueringer for å vurdere kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I tillegg har NOKUT forvaltningsoppgaver på vegne av departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene. NOKUTs formål og oppgaver er forankret i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet skal NOKUT søke å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet deres.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

Institusjon	DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS
Sakkyndige	Trond Eftedal, Heidi Gamlesanne, Cecilie Skram Gil og Daniel Monstad Windt
Dato for vedtak	03.12.2025
NOKUTs saksnummer	23/01039

Hva søknaden gjelder

DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS (organisasjonsnummer 921721722) søkte NOKUT 13.09.2023 om akkreditering av *Ledelse i reiseliv* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 30 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted Internett.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn.....	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	8
2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet	10
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	11
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	14
2.6 Opptakskrav.....	14
2.7 Politiattest	16
2.8 Skikkethetsvurdering	17
2.9 Fagmiljø	18
2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt	18
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	21
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	23
2.10.1 Sensorenes kompetanse.....	23
2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse	25

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Ledelse i reiseliv*, 30 studiepoeng, nettbasert, ved DIN KOMPETANSE FAGSKOLE AS, er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 13.09.2023.

Vedtaket gjelder for utdanningssted Internett.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i forskrift om enkelte klagenemnder på Kunnskapsdepartementets område kapittel 2.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden *Ledelse i reiseliv*.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet ikke reflekterer det vesentlige innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene og emnene i utdanningen, og at navnet derfor ikke er dekkende for utdanningen.

Kravet til utdanningens navn skal ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Komiteen vurderer at det ikke er mulig å vurdere om navnet er dekkende for utdanningen fordi læringsutbyttebeskrivelsene er såpass generiske. Hverken læringsutbyttebeskrivelsene eller innholdet i utdanningen gir god nok informasjon om hvilken kompetanse studentene har etter endt utdanning.

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet *Ledelse i reiseliv* er misvisende. Begrunnelsen er at utdanningens navn skal være meningsfullt for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet. Basert på innsendt dokumentasjon fremstår det som feil å omtale dette som en lederutdanning, ettersom kun 15 studiepoeng omhandler temaer som kan anses som ledelsesrelaterte. I tillegg er reiseliv er en såpass stor industri som heller ikke kan dekkes på kun 15 studiepoeng. Komiteen vurderer at det er vanskelig å fastslå hva som er målet med denne utdanningen og hva studentene skal kunne jobbe med etter endt utdanning.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at dette kravet ikke er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Emne 1: Reiseliv (15 stp.)
- Emne 2: Ledelse (15 stp.)

Temaene som hører til under de ulike emnene blir ikke gjengitt her, men framgår av søknadens vedlegg om utdanningens innhold og struktur.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at innholdet og strukturen ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Den sakkyndige komiteen mener det er liten sammenheng mellom faginnholdet og læringsutbyttebeskrivelsene. Innholdet framstår som bredt og lite målrettet. Emnene mangler videre en tydelig struktur, som gjør det uklart hva denne utdanningen skal lede til og hva studenter skal jobbe med etter endt utdanning.

Videre stiller den sakkyndige komiteen seg spørrende til at denne utdanningen kan betegnes som en lederutdanning, ettersom kun 15 studiepoeng omhandler ledelse. I tillegg er reiselivsbransjen en omfattende bransje, og temaene som er listet opp i emnene er ikke dekkende nok til at studentene kan oppnå de oppgitte læringsutbyttebeskrivelsene.

Komiteen vurderer at fagskolen har inkludert for mange temaer innenfor de to ulike emnene, noe som gjør at faginnholdet og strukturen blir overfladisk. I emnet *Reiseliv* blir studentene presentert for omfattende temaer som for eksempel innovasjon, lokalsamfunn og storbyer, reiseliv og klimaendringer, samt bærekraftige reiseformer og strategier. Komiteen vurderer at dette ikke kan dekkes godt nok på under 15 studiepoeng.

Komiteen vurderer dermed at faginnholdet og strukturen er for omfattende og lite målrettet, og vil gjøre det vanskelig for studentene å oppnå det overordnede læringsutbyttet.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravet ikke er oppfylt.

2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet.

Fagskolen må i søknaden vise at den har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknaden oppgir fagskolen at den samarbeider med disse aktørene i arbeidslivet:

- Berg-Hansen Reisebureau
- The Key reise-og eventbyrå

Det går fram at fagskolen har samarbeidet om utviklingen av utdanningen og at fagskolen har planer om framtidig samarbeid om utdanningen gjennom deltakelse i fagråd med to faste årlige møter, hvor læringsutbyttebeskrivelser og innhold i utdanningen skal gjennomgås.

Vurdering

Fagskolen beskriver samarbeid med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at de navngitte samarbeidsaktørene er relevante. Komiteen vurderer

videre at planene for det fremtidige samarbeidet er tilstrekkelig. Likevel anbefaler den sakkyndige komiteen at fagskolen inngår avtaler med flere aktører fra flere deler av reiselivsbransjen. Med tanke på alle faglige tema som fagskolen ønsker å dekke, vil fagskolen oppnå flere fordeler ved å samarbeide med et bredere spekter av representanter fra industrien.

Det er skrevet kort om intensjonsavtaler om praksis, men fordi praksis ikke er planlagt inn i det omsøkte studietilbudet har komiteen ikke vurdert dette.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravet er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 første avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.
- Kravet om utdanningens omfang er ikke oppfylt.
- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om nasjonal og internasjonal reiselivsstrategi som anvendes innenfor reiselivsnæringen
- har kunnskap om etikk, kommunikasjon og samspill som anvendes innenfor ledelse innenfor reiseliv
- har kunnskap om økonomi, prosjekt og ledelse som anvendes innenfor reiselivsnæringen
- har innsikt i relevant lovverk og forskrifter for reiseliv og krav til universell utforming
- har kunnskap om reiselivsbransjen og kjennskap til reiseoperatører
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om reiseliv gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med reisebyråer
- forstår betydning av reiselivsnæringen i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om etikk i ledelse gjennom kommunikasjon og samspill med medarbeidere innen reiselivsnæringen
- kan anvende ledelse ved bruk av digitale verktøy i prosjekt for planlegging av overnatting, servering og transport og gjennomføre reiser i inn- og utland
- kan anvende excel for å kontrollere og følge opp økonomi i et eventprosjekt
- kan finne informasjon og fagstoff om reiser i inn- og utland som er relevant for reiselivsledelse for lokalsamfunn og storbyer
- kan bidra til kartlegging av en planlagt reiseopplevelse ved bruk av digitale løsninger og identifisere behov for markedsutvikling for fremtidens reiser

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for etiske retningslinjer innen ledelse av reiseliv
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk i ledelse av reiseliv som ivaretar GDPR, personvern og faglig forsvarlighet for reiselivskunder
- kan utføre ledelse i reiseliv for større og mindre grupper etter kundens behov i inn- og utland
- kan bygge relasjoner med faggrupper innen ledelse og reiseliv samt med eksterne reiselivsoperatører
- kan bidra til utvikling av arbeidsmetoder av relevans for ledelse innen reiseliv

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at læringsutbyttebeskrivelsene er i samsvar med deskriptorene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), men at beskrivelsene kun har en kort tilføyelse om at det gjelder reiseliv og ledelse. Dette fører til at læringsutbyttebeskrivelsene blir for generiske.

De fleste av læringsutbyttebeskrivelsene er generelle og lite fagspesifikke. Komiteen savner mer konkrete beskrivelser av hvilken kompetanse studentene skal oppnå. I mange tilfeller gir beskrivelsene liten informasjonsverdi, som for eksempel «har kunnskap om etikk, kommunikasjon og samspill som anvendes innenfor ledelse innenfor reiseliv». I tillegg er noen læringsutbyttebeskrivelser for omfattende og lite konkrete, som for eksempel «kan anvende ledelse ved bruk av digitale verktøy i prosjekt for planlegging av overnatting, servering og transport og gjennomføre reiser i inn- og utland» og «har kunnskap om økonomi, prosjekt og ledelse som anvendes innenfor reiselivsnæringen».

Komiteen vurderer derimot at følgende læringsutbyttebeskrivelse er fagspesifikk og informativ: «kan anvende excel for å kontrollere og følge opp økonomi i et eventprosjekt». Likevel anbefaler komiteen at fagskolen formulerer læringsutbyttebeskrivelser slik at de ikke låser seg til spesifikke verktøy, ved å endre til «for eksempel Excel».

Overordnet vurderer komiteen at læringsutbyttebeskrivelsene er for omfattende og ikke tilstrekkelige for å utøve yrket. Komiteen vurderer at det er liten eller ingen sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelsene og faginnholdet.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravene ikke er oppfylt.

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket.

En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er

det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp.

Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for spesielt opptakskrav i form av yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er i tråd med regelverket.
- Beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav: Fagbrev som Reiselivsmedarbeider.

Fagskolen skriver også at søkere med realkompetanse kan tas opp til utdanning: «på opptak på bakgrunn av realkompetanse er at søker fyller 23 år i løpet av året det søkes opptak.

Realkompetansen vurderes opp mot læringsutbytte på nivå 4b i NKR.»

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at opptakskravet er relevant for en fagskoleutdanning i *Ledelse i reiseliv*. Bestemmelsene om realkompetanse er i tråd med regelverket, bortsett fra at det står at realkompetansen skal vurderes opp mot læringsutbytte på nivå 4B i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Komiteen legger til grunn at dette er en trykkfeil, siden det fagbrevet som kan brukes som opptakskrav er på nivå 4A.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravene er oppfylt.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner.

Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden.

Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den

bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4.

Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høyskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27.

Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene fagskolen selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Se for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene fagskolen stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til utdanningsfaglig ansvarlig er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Den sakkyndige komiteen viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som er stilt til utdanningens fagmiljø. Under «Vurdering» gjengis det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig har «bachelor i enten ledelse eller organisasjon og ledelse eller ledelse og administrasjon eller reiselivsledelse eller reiselivsledelse og opplevelsesutvikling eller tilsvarende.»

Som arbeidserfaring krever de at faglig ansvarlig har «relevant arbeidserfaring innen ledelse i minst 3 år i løpet av de siste 10 årene samt minst 1 år undervisningserfaring i løpet av de siste 10 årene.»

Fagskolen stiller også tilleggskrav til denne stillingen om at vedkommende har «formell utdanningsfaglig kompetanse i form av minimum 30 studiepoeng i pedagogikk.» Faglig ansvarlig må også «beherske Its Learning, og Office programmene.»

Det er også et krav at «faglig ansvarlig som ikke har formell nettpedagogisk kompetanse skal gjennomføre internt kurs i nettpedagogikk innen oppstart av utdanningen. Kurset er på 12 timer og gjennomføres over 2 dager. Innhold i kurset er nettpedagogikk og nettundervisning i digitalt klasserom.»

Komiteen vurderer at en slik utdanningsbakgrunn er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Fagskolen stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har «formell kompetanse med minst bachelor i enten ledelse eller organisasjon og ledelse eller administrasjon og ledelse eller tilsvarende», samt «relevant yrkeserfaring i minst 1 år i løpet av de siste 10 årene».

I tillegg krever fagskolen at utdanningsfaglig ansvarlig har «minst 60 studiepoeng i pedagogikk i form av enten PPU, praktisk pedagogisk utdanning eller annen utdanning innen voksenpedagogikk/didaktikk og det er rettet mot undervisning på minst nivå vgs og minimum 30 studiepoeng i nettpedagogisk utdanning.» Komiteen legger til grunn at «annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk» er rettet mot voksne, minimum på nivå med opplæring på videregående skole. Komiteen vurderer derfor at denne bakgrunnen tilfredsstiller kravet om utdanningsfaglig utdanning.

Komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til arbeidserfaring for utdanningsfaglig ansvarlig er relevant for rollen. Som arbeidserfaring krever fagskolen at utdanningsfaglig ansvarlig har «undervisningserfaring i minst 30 % stilling i minst 3 år i løpet av de siste 10 årene.»

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravene som er stilt til utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Fagskolen har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne.

Fagskolen har listet opp kompetansekrav knyttet til hvert enkelt emne for at kompetansen best mulig skal være tilpasset de ulike emnene. Det skal for eksempel finnes undervisere med utdanning på bachelornivå innen «bachelor i enten reiselivsledelse eller organisasjon og reiselivsledelse og opplevelsesutvikling eller tilsvarende», samt «bachelor i enten ledelse eller organisasjon og ledelse eller ledelse og administrasjon eller reiselivsledelse eller reiselivsledelse og opplevelsesutvikling eller tilsvarende.»

Som yrkeserfaring i emne 1, *Reiseliv*, skriver fagskolen «relevant yrkeserfaring innen reiseliv i minst 2 år i løpet av de siste 10 årene.» Som yrkeserfaring i emne 2, *Ledelse*, skriver fagskolen «relevant yrkeserfaring innen ledelse i minst 2 år i løpet av de siste 10 årene.» Komiteen vurderer at kompetansekravene fagskolen har stilt til faglærerne er relevante.

Kravene fagskolen har stilt sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.

Fagmiljøets størrelse

Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Komiteen vurderer at kravet om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som fagskolen planlegger å ta opp. Fagskolen krever at det skal være 1,45 årsverk av fagpersoner for en studentmasse på 20 personer. Komiteen vurderer at dette kravet er oppfylt.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravene er oppfylt.

Anbefaling

Den sakkyndige komiteen anbefaler fagskolen å presisere i kravspesifikasjonen at den utdanningsfaglige utdanningen er rettet mot læring på minimum nivå med videregående opplæring. På denne måten vil fagskolen unngå en feil tolkning av utdanningskravet i fremtidige ansettelsesprosesser.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet».

Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidstillinger.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet.

Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen.

Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbaset eller nettbaset utdanning.

Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige.

Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

- Komiteen vurderer ikke om fagmiljøet som helhet og utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene til størrelse og kompetanse fordi fagskolen ikke har avklart alle de som skal ansettes.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Den sakkyndige komiteen viser til dokumentet med tabell med oversikt over det planlagte fagmiljøet. Under «Vurdering» gjengis det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Fagskolen har foreløpig ikke ansatt andre enn faglig ansvarlig. Ettersom flere av de som skal inngå i fagmiljøet enda ikke er ansatt, kan ikke den sakkyndige komiteen vurdere om alle i fagmiljøet oppfyller kravet til kompetansen.

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har praktisk pedagogisk utdanning (PPU), master i innovasjon og ledelse og 15 studiepoeng i nettpedagogikk. Den faglig ansvarlige er ansatt i 50 prosent stilling ved fagskolen, og komiteen vurderer derfor at minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) er oppfylt.

Kompetansen sett opp mot undervisningsformen

Utdanningen er nettbasert, og fagskolen har oppgitt at noen i fagmiljøet har nettpedagogisk kompetanse. Komiteen vurderer derfor at fagmiljøets kompetanse står i forhold til utdanningens egenart.

Samlet sett vurderer den sakkyndige komiteen at kravene er oppfylt.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt.

Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Kravspesifikasjonen for fagmiljøet gir informasjon om kravene fagskolen stiller til sensorenes kompetanse. Under «Vurdering» gjengis det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen stiller til sensorenes kompetanse er relevante.

For sensor i emne 1, *Reiseliv*, krever fagskolen minst «bachelor i enten reiselivsledelse eller reiselivsledelse og opplevelsesutvikling eller tilsvarende». Og som arbeidserfaring kreves det «relevant yrkeserfaring innen reiseliv i minst 2 år i løpet av de siste 10 årene.»

For sensor i emne 2, *Ledelse*, krever fagskolen minst «bachelor i enten ledelse eller organisasjon og ledelse eller ledelse og administrasjon eller tilsvarende.» Og som arbeidserfaring kreves det «relevant yrkeserfaring innen ledelse i minst 2 år i løpet av de siste 10 årene.»

I tillegg krever fagskolen at sensor har «vurderingskompetanse i form av enten formell kompetanse på minst 15 studiepoeng eller erfaring fra sensurering av fagskoleutdanning eller høyere utdanning i minst 3 år. Utdanningsfaglig ansvarlig vil gjennomgå sensorveiledning med sensorene før vurdering av studentens prestasjoner gjennomføres.»

Samlet sett vurderes det at kravet er oppfylt.

2.10.2 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveiledere. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Trond Eftedal

Eftedal har over 25 års undervisnings- og ledererfaring fra Fagskolen Innlandet. Han har hatt ulike oppgaver og ansvarsområder ved skolen og har i dag ansvar for avdeling for administrasjon og økonomi, samt for blant annet vedlikehold og utvikling av skolens kvalitetssystem og for skolens budsjett og økonomistyring. Eftedal er utdannet diplomøkonom og cand.mag. i økonomiskadministrative fag, og har tatt PPU og utdanning på mastergradsnivå i offentlig ledelse med spesialisering i skoleledelse. Han har variert undervisningserfaring med sju år i videregående skole og om lag ti år med undervisning ved fagskole. Han har tidligere vært sakkyndig for NOKUT ved søknader om godkjenning av enkeltstudier og ved fagområdegodkjenning.

Heidi Gamlesanne

Gamlesanne er i dag lektor ved Fagskolen Viken, Østfold. Hun har vært ansatt i fagskolen i 15 år og har i tillegg til å jobbe som faglærer, i perioder vært utdanningsleder for skolens tekniske utdanninger og rektors stedfortreder. Nå er hun tilbake som faglærer på heltid og underviser både sted- og nettbasert i ledelsesfag. Gamlesanne har praktisk pedagogisk utdanning (PPU) og en Master i styring og ledelse fra OsloMet, i tillegg til enkeltemner som Organisasjonpsykologi (Høgskolen i Østfold), Prosjektstyring (NTNU) og Hybrid læringsarbeid i høyere yrkesfaglig utdanning (SEL). Gamlesanne er dessuten utdannet bygningsingeniør (Høgskolen i Østfold), og har jobbet til sammen 23 år i bygg og anleggsbransjen før hun ble lærer i fagskolen (13 år som kommunal byggesaksbehandler og bygningskontrollør og 10 år i det private med bl.a. prosjektledelse).

Cecilie Skram Gil

Gil er høyskolelektor ved Institutt for markedsføring (BI), og universitetslektor ved Universitetet i Stavanger, der hun er emneansvarlig for fagdidaktikk i økonomiske og administrative fag på PPU. Hun har tidligere vært faglig ansvarlig ved økonomiske og administrative utdanninger, samt foreleser ved Fagskolen Rogaland. Hun har lang undervisningserfaring fra videregående skole innen salg, service, reiseliv og sikkerhet. Gil har bachelor i markedsføring fra Handelshøyskolen BI Stavanger, mastergrad i Strategic Tourism Management fra CERAM Sophia Antipolis i Frankrike, og praktisk-pedagogisk utdanning fra Universitetet i Stavanger. Hun har i tillegg videreutdanning innen kommunikasjon, PR,

metode og ledelse, forpleiningsledelse og cybersikkerhet. Ved siden av akademisk virksomhet har Gil også erfaring som freelancejournalist.

Daniel Monstad Windt

Windt har en bachelorgrad som førskolelærer fra NLA (2012) og en fagskolegrad som HR-konsulent fra NKI Fagskoler AS (2025). Han studerer nå bærekraftskonsulent ved NKI Fagskoler* og er landsstyremedlem i Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF). Han har bred erfaring innen organisasjonsarbeid og tillitsverv. Han har vært aktiv i Pedagogstudentene som landsstyremedlem og AU-medlem, og har hatt flere tillitsverv i Utdanningsforbundet, HK og HK Julia Norge. Windt var studentrådsleder ved NKI Fagskoler i 2024 og sitter per d.d. i skolens styre som studentmedlem. På vegne av NOKUTs panel representerer Windt studentene.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)